

Forfatter: Ploug, Carl

Titel: Prolog, fremsagt paa det kgl. Theater i Stockholm (1856)

Citation: Ploug, Carl: "Prolog, fremsagt paa det kgl. Theater i Stockholm (1856)", i Ploug, Carl: *Samlede Digte*, 1876, s. 429. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/text/adl-texts-plough01-shoot-workid96152.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Samlede Digte

Prolog, fremsagt paa det kgl. Theater i Stockliolm den 5te og 7de Maj 1856 af N. P. Nielsen.

Jeg bringer Hilsen hid fra Danmarks Land
Og Folk, fra Eders gamle Stammefrænder,
Mod hvem I tidt har kæmpet, Mand mod Mand,
Med hvem I nu gaa Haand i Haand som Venner.

Ja, Tiden er forandret til det Bedre!
Hvis de stod op af Graven, vore Fædre
Med deres Kiv og Strid og Had og Trods,
Saa vilde de vist knap gjenkjende os,
Som nu ej mer hinandens Lande gjæste
Med Ild og Sværd, med Staal og Stang,
Ej komme for at bryde Borg og Fæste,
Ej for at trampe Kornet ned paa Vang.

Vel er endnu ej Vikingaanden slukt,
Endnu den spænder Sejlet ud til Flugt
Og Bytte sig paa Broderkyster henter ;
Men Byttet - det er Fryd og Jubelraab,
Er trofast Haandslag, er et herligt Haab.
Og Vikingerne - lystige Studenter.

430

Nu kan I rejse for "Kung Carl" en Støtte
Der, hvor han for den norske Kugle blødte;
Thi ingen Normand skal forbi den gaa,
Som ej med Ærefrygt ser op derpaa.
Nu kan for Carl den Tiende I bygge
Et Mausoleum hist ved Store-Belt -
De danske Mø'r det skal med Blomster smykke.
Og om vi hugge Navnet paa vor Helt
I en af Dynakilens nøgne Klipper,
Hvad heller udi Carlstens haarde Vold,
Sit Hoved blotte vil den svenske Skipper,
Naar han fra Søen staver: "Tordenskjold?"

Thi Alt, hvad vore Fædre har bedrevet,
Om det var skjønt og herligt, godt og stort,
Om de har Synd og blodig Uret gjort -
Alt er det nu et Fælleseje blevet;
En Arv, som er vor Stolthed og vor Ære,
Vor Trøst og Støtte og vor Visdomslære;
En Arv, som varsler godt om Fremtids Kaar,
Naar ret at bruge den vi kun forstaar.

Og som det nu er, maa det altid blive!
Det Broderbaand er stærkt, hvoraf vi bindes,
Og ingen Magt paa Jorden skal der findes,
Som magter fra hinanden os at rive

431

Og stille Nordens Folk i blodig Strid,
Som det er sket i den henfarne Tid.
Lad onde Dage komme, om de skulle,
Lad Verdensstormen med sin Vinge slaa,

Og Tidens Hav i høje Bølger rulle -
Vi trende Folk tilsammen skulle staa
Paa samme Side, under samme Flag
Og slaa for Friheds og for Retfærds Sag.

Tro ej, at vi har glemt paa Danmarks Slette,
At sidste Gang, da Hejmdalshornet lød,
Da, fuld af Overmod, Germaniens Jette
Igennem Thyras brystne Gjerde brød,
Da strømmed ned til os en Ynglingskare
Fra Sveas "Kullar" og fra Norges Fjeld,
For at betale Broderhertets Gjeld
Og dele med os Ære, Kamp og Fare!
Tro ej, at vi har utaknemlig glemt,
At mange af dem Døden for os lede.
At mangan af dem under Muld er gjemt
Paa Fredericias Mark, paa Isteds Hede!

Men tro, at, dersom "Grannen uti Øster",
Hvis venstre Haand fornys blev hugget af,
Sin gridske Højre over Ålands Hav
Engang udstrække vil mod Eders Kyster,
432 Da skal det Samme vorde gjort igjen;
Da skal paa Fyrisval vor Ungdom møde!
Da skulle Sønner af Rolf Krakes Mænd
Strø deres Blod, hvor han sit Guld udstrø'de!

Jeg bringer Hilsen hid fra Axels Havn
Til denne Stad, som Birger Jarl har grundet,
Fra Dronningen, der bader sig i Sundet,
Til Kongeholmen i Mælarens Favn.
Man skal ej vise let saa megen Hæder
For Troskab imod Konge og mod Land,
Ej Byer let, der har saa godt holdt Stand,
Hvergang det gjaldt - som Nordens Kongestæder.

Hvor Stockholm nu har udbredt sine Gader,
Der bed den oldenborgske Stammes Fader
I Græsset for Sten Stures tunge Sværd.
End staa om Kjøbenhavn de samme Volde,
Som engang udi Vinternætter kolde
Brat standsede Carl Gustafs Heltefærd.

Har Kirstin Gyldenstjerne mandig holdt
Paa Stockholms Slot imod Tyrannens Svende;
Nu - Fra Filippa lod ej mindre stolt
Den lybske Flaade hjem med Skamme vende.

433

Hvor ofte har i Sverigs Nød og Smerte
Ej Stockholm Frelsens Lød i Skaalen lagt?
Hvor tidt, naar Danmark var i Vaande bragt,
Slog i dets Hovedstad ej Folkets Hjerte?

Og gjaldt det Modstand mod en indre Magt,
Var Aandens Liv og Friheden i Fare,
Gjaldt det et vundet Fremskridt at bevare, -
Stod begge Stæder lige trofast Vagt.

De er et Par, Naturen selv har dannet
Til Herredom blandt Stæderne i Landet,
Med gammel Herkomsts adelige Træk,
Som Nutids raske Strøm ej skyller væk,
Med stolte Minders og Bedrifters Sum,
Med Nationalitetens Helligdom.
Et Diadem om Panden Begge bære,

Der straalere Fremtidshaab og Fortidsære.

Fra Holbergs og fra Oehlenschlägers Scene
Jeg bringer endelig en Hilsen med,
Som jeg frembære maa paa dette Sted.

Enhver af Eder veed jo, at den Ene,
At Ludvig Holberg har os efterladt
En uforgængelig, en sjelden Skat,

434

Et Panorama af hans egen Tid,
Et Farvespil af Lune og af Vid,
Et Hulspejl, hvori Nutids Daarskab ser
Sig selv forklædt i gammel Dragt og - ler.

Enhver af Eder veed, at med den Anden,
Med Adam Oehlenschläger er opstanden
Af Graven Nordens gamle Helteæt;
At Hakon, Hagbart, Palnatoke, Bue
I Sjælens Højhed og i Kraftens Lue
Ved ham er gangne over Scenens Bræt.

Nu - denne Scene var engang mit Hjem;
Der har jeg længe været En blandt dem,
Som ved en anden ædel Kunst fremstilled
Det alt af Digtekunsten skabte Billed,
Og gav det Liv og Legem, Blik og Stemme,
Saa det blev dobbelt klart for Folkets Nemme.

Om det mig lykkedes - jeg ikke veed;
Derom min Samtid give maa Besked.
Det veed jeg kun, at mine Landsmænds Gunst
Mig har gjort dobbelt kjær og rig min Kunst.

435

Hvis denne Gunst mig maatte hid ledsage
Til Eder, ædle Frænder af mit Folk;
Hvis I med venligt Sind mig vil modtage
Som Kunstens Tjener, Poesiens Tolk;
Hvis Tankerne, der bæres af min Stemme,
Hvis Ordene, der leve ved min Røst,
En Gjenklang finde maa i Eders Bryst,
Saa vil jeg tro mig her at være hjemme.